

Nr 41.

Ankom till riksdagens kansli den 15 maj 1945 kl. 2 em.

*Utlåtande i anledning av väckt motion om gratifikation åt förre
förste vaktmästaren hos riksdagens andra kammare
C. E. G. Carlbergs änka, m. m.*

I en inom andra kammaren under nr 577 väckt motion, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har herr *Hall* hemställt, »att riksdagen må bevilja en gratifikation av 1 000 kronor till förre förste vaktmästaren C. E. G. Carlbergs änka *Hilda Karolina Carlberg*, född *Forsman*».

Till stöd för ifrågavarande förslag har anförts följande:

1944 års riksdag beviljade med bifall till bankoutskottets hemställan i utlåtande nr 69 förste vaktmästaren hos andra kammaren *Carl Edvin Gunnar Carlberg* dels en gratifikation av 1 200 kronor, dels ock från och med den 1 januari 1945 en årlig pension av 1 800 kronor.

Carlberg hade varit anställd hos riksdagen under 45 år, samt drabbades under 1944 års riksdag av en svår sjukdom, som för framtiden gjorde honom oförmögen till arbete. Han avled den 31 mars 1945, samt efterlämnar änka, *Hilda Karolina Carlberg*, vilken är född den 17 januari 1878 och befinner sig i små omständigheter.

Utöver vad i motionen anföres rörande *Carlbergs* tjänstgöring hos riksdagen må framhållas, att *Carlberg* under en följd av år mellan riksdagsperioderna biträtt å riksdagens tryckeriexpedition med buntning och expediering av riksdagstryck till riksdagens ledamöter samt att han i viss utsträckning tjänstgjort såsom vaktmästare åt i riksdagshuset arbetande kommittéer m. m.

Riksdagen har tidigare vid olika tillfällen — senast år 1944 — beviljat änkor efter riksdagsvaktmästare gratifikationer, vilka — oavsett längden av vederbörandes tjänstgöringstid — pläгат fastställas till samma belopp, som ifrågasatts i förevarande motion, eller 1 000 kronor. Däremot har det hittills icke förekommit, att pension tillerkänts änka efter riksdagsvaktmästare. Ehuru anledning icke synes föreligga att frångå denna praxis, torde detta icke böra utesluta, att änkepension undantagsvis beviljas i särskilda fall. Förutsättning härför synes dock böra vara att riksdagstjänsten utgjort vederbörandes huvudsakliga sysselsättning och förvärvskälla samt att tjänstgöringen hos riksdagen varat under avsevärd tid. Därjämte synes böra krävas, att den efterlevande änkan av ålder eller sjukdom är oförmö-

Utskottet.

gen till arbete och är i behov av understöd. Pensionsbeloppet torde i anslutning till vad som av riksdagen plägar beviljas till efterlevande till statsanställd personal i motsvarande löneställning böra fastställas för änka efter förste vaktmästare förslagsvis till 444 kronor och för annan vaktmästare till 384 kronor. Dessa belopp motsvara med nu utgående tilläggsförmåner respektive 723 kronor och 636 kronor.

Från nu angivna utgångspunkter vill det synas utskottet, att förutsättningar för beviljande av pension i detta fall föreligga. Carlberg har varit i riksdagens tjänst under icke mindre än 45 år, därav 40 år såsom förste vaktmästare i andra kammaren, samt mellan riksdagarna utfört annat arbete för riksdagens räkning. Han innehade icke någon statstjänst eller annan fast anställning vid sidan om riksdagstjänsten. Hans efterlämnade änka är 67 år gammal och är i behov av understöd. Med hänsyn till det anförda finner utskottet sig, med begagnande av den utskottet jämlikt § 41 riksdagsordningen tillkommande befogenheten, böra föreslå, att änkefru Carlberg av riksdagen tillerkännes en pension av statsmedel å 444 kronor, att från och med den 1 april 1945 utgå under hennes återstående livstid, så länge hon förblir änka.

Utskottet hemställer alltså,

1) att riksdagen må medgiva, att förre förste vaktmästaren hos riksdagens andra kammare Carl Edvin Gunnar Carlbergs änka Hilda Karolina Carlberg, född Forsman, må från och med den 1 april 1945 under sin återstående livstid, så länge hon förblir änka, uppbära en årlig pension av 444 kronor, att utgå från det under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. uppförda anslaget till pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl.; samt

2) att motionen II: 577 må anses besvarad med vad utskottet ovan anfört och hemställt.

Stockholm den 15 maj 1945.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar Åkerberg, Sandström, Friggeråker, Leander*,
Edin, Lindblom och Fahlander;

från andra kammaren: herrar Svedman, Paulsen, Mattsson, Eriksson i Sandby,
Johnsson i Kastanjegården, Sundberg och Nilsson i Landskrona.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.